

Εωσφόρος: Ο Εκπεσών Άγγελος του Κακού

*“Πως εξέπεσεν εκ του ουρανού ο εωσφόρος, ο πρωι ανατέλλων;
Συνετρίβη εις την γην ο αποστέλλων προς πάντα τα έθνη. Συ δε είπες
εν τη διανοία σου: εις τον ουρανόν αναβήσομαι, επάνω των αστέρων
του ουρανού θήσω τον θρόνον μου, καθιω εν όρει υψηλω, επί τα όρη
τα υψηλά τα προς Βορράν, αναβήσομαι επάνω των νεφών, έσομαι
όμοιος τω Υψίστω...”*

Ησαΐας ΙΔ, 12 – 15

Στις παραπάνω λιγοστές φράσεις συνοψίζεται μια από τις παραδόσεις που έμελλε να είναι από τις διασημότερες, όσο και από τις πλέον αμφιλεγόμενες του Χριστιανισμού: Η διήγηση της Πτώσης των Αγγέλων και του Αρχηγού αυτών, του αποκαλούμενου ως Σατανά, Διαβόλου, Εωσφόρου και με δεκάδες άλλα ονόματα γνωστού ως τον πρώτου, μέγιστου αλλά και έσχατου εχθρού της ανθρωπότητας, εκείνου που έχει αφιερώσει την ύπαρξή του ολόκληρη στην παρεμπόδιση της εξέλιξης του ανθρώπου και της επιστροφής αυτού σε εκείνο που ονομάζεται “Βασιλεία των Ουρανών”.

Στα άρθρα που θα ακολουθήσουν θα επιχειρήσουμε μια μελέτη της “προσωπικότητας” του Σατανά, στο βαθμό που επιτρέπεται και κύρια,

αν και όχι μοναδική, πηγή ενημέρωσής μας θα είναι τα κείμενα της χριστιανικής παράδοσης που μας πληροφορούν για τον πρώτο μεγάλο αποστάτη.

Οι Άγγελοι και η Πτώση τους

Σύμφωνα με τη χριστιανική παράδοση, σε κάποια άγνωστη εποχή πριν τη δημιουργία της ορατής κτίσης, ο Θεός δημιούργησε και την αόρατη, έναν τεράστιο δηλαδή αριθμό Αγγέλων, η κτίση των οποίων δεν αναφέρεται στη Γένεση. Τα πνεύματα αυτά ονομάστηκαν “Άγγελοι” από την ελληνική λέξη “αγγελιοφόρος” και θεωρήθηκε πως εκτελούν το Θεϊκό Θέλημα, για αυτό και απεικονίστηκαν με φτερά. Έχουμε αναφερθεί αναλυτικά στους Αγγέλους σε άλλα άρθρα, οπότε εδώ δεν θα σταθούμε περισσότερο στη φύση τους, θα περιοριστούμε απλά στο να αναφέρουμε ότι κατα γενική παραδοχή θεωρούνται πνευματικά όντα, αθάνατα αλλά οι απόψεις δίστανται στο εάν διαθέτουν ή όχι ελεύθερη βούληση. Ορισμένοι υποστηρίζουν ότι οι Άγγελοι είναι απόλυτα υποταγμένοι στο Θεϊκό θέλημα και άρα στερούνται ελεύθερης βούλησης, ενώ κάποιοι άλλοι κρίνοντας από την ιστορία της Πτώσης του Εωσφόρου, θεωρούν ότι η ελεύθερή τους βούληση δεν καταργείται αλλά οικειοθελώς παραμένουν κοντά στη Θεότητα ή μακριά από αυτή.

Σύμφωνα με τη χριστιανική παράδοση, πάντως, ο πρώτος Άγγελος που δημιουργήθηκε ήταν ο Εωσφόρος. Μάλιστα ήταν ο πιο όμορφος και ο πιο ισχυρός από όλους, πραγματικός πρίγκηπας του Ουρανού. Κάποια στιγμή, όμως η ευδαιμονία του Παραδείσου διαταράχθηκε ανεπανόρθωτα. Ο Εωσφόρος, ο κομιστής της Αυγής, γκρεμίστηκε από τον Ουρανό και μαζί του άρχισαν ένας ένας να πέφτουν χιλιάδες άλλοι Άγγελοι, από όλα τα τάγματα και τρόμος τους κατέλαβε όλους. Ήταν τη στιγμή εκείνη που ο Αρχάγγελος Μιχαήλ, κατανοώντας τι είχε συμβεί, στάθηκε ακλόνητος ανάμεσά τους φωνάζοντας “στώμεν καλώς, στώμεν μετά φόβου” και εμψυχώνοντάς τους τονίζοντας την αφοσίωσή τους στο Θεό που τους δημιούργησε, τους κράτησε κοντά του. Έκτοτε πήρε τη θέση του Εωσφόρου στον Ουρανό, όντας μεγάλος Αρχιστράτηγος του Παραδείσου, ενώ ο Εωσφόρος “μετατράπηκε” στον αποτρόπαιο Διάβολο, το μεγάλο εχθρό της ανθρωπότητας σε όλους τους αιώνες.

Τα αίτια της Πτώσης

Αυτή είναι η γενικά παραδεκτή χριστιανική άποψη, όμως πάντοτε οι κάθε είδους μελετητές αναρωτιούνται τι ήταν αυτό που θα μπορούσε να κάνει έναν μεγάλο Άγγελο να κινήσει την οργή του Θεού και να αποστατήσει από τον Παράδεισο. Ήταν ο Εωσφόρος ένας μεγάλος αν και καταραμένος επαναστάτης, όπως περιγράφεται στο Χαμένο Παράδεισο του Μίλτον ή το θλιμμένο εκείνο πλάσμα που περιγράφεται στη Θεία Κωμωδία του Δάντη; Τι θα μπορούσε να έχει ωθήσει τον ίδιο και μυριάδες άλλους ομοίους του να στερηθούν τον Ουρανό και τον ίδιο τους το Δημιουργό; Η χριστιανική άποψη θέλει το ουσιαστικό ατόπημα του Εωσφόρου να

είναι η υπερηφάνεια, η απαίτησή του να στήσει το θρόνο του υπεράνω του Θεού και να λατρεύεται όπως Εκείνος: *Συ δε είπες εν τη διανοία σου: εις τον ουρανόν αναβήσομαι, επάνω των αστέρων του ουρανού θήσω τον θρόνον μου, καθίω εν όρει υψηλώ, επί τα όρη τα υψηλά τα προς Βορράν, αναβήσομαι επάνω των νεφών, έσομαι όμοιος τω Υψίστω...*” όπως μας διαβεβαιώνει ο Ησαΐας στο διάσημο αυτό απόσπασμα. Την άποψή του φαίνεται πως συμμερίζονταν κι άλλοι Άγγελοι, για αυτό και εξέπεσαν. Άλλωστε είναι γνωστή η θέση του χριστιανισμού σχετικά με το φοβερό ατόπημα της υπερηφάνειας. Μια σχετικά όμοια αναφορά υπάρχει και στον Προφήτη Ιεζεκιήλ, στο 28ο κεφάλαιο του βιβλίου του, αν κι εκεί ξεκαθαρίζεται πως απευθύνεται στο Βασιλιά της Τύρου, συμβολικά θεωρείται όμως ότι αναφέρεται στον ίδιο τον Εωσφόρο, με τον οποίο ο Βασιλιάς ίσως είχε πολλά κοινά: *“εγεννηθης συ αμώμος εν ταις ημεραις σου, αφ ης ημερας συ εκτισθης εως ευρεθης τα αδικηματα εν σοι(...) εν τη τρυφη του παραδεισου του Θεου εγεννηθης (...) υψωθη η καρδια σου επι τω καλλει σου, διεφθαρη η επιστημη σου μετα του καλλους σου, δια πληθος αμαρτιων σου επι την γην ερριψα σε (...)και παντες οι επισταμενοι σε εν τοις εθνεσι στυγνασουσι επι σε. Απωλεια εγενου και ουχ υπαρξίς εις τον αιωνα...* (Ιεζ. 28, 13 – 19)

Μια αρκετά διαφορετική αιτία περί της αποστασίας του Εωσφόρου και των Αγγέλων του μας παρέχει το βιβλίο του Ενώχ, που θεωρείται ως δευτεροκανονικό στην ορθόδοξη χριστιανική παράδοση. Ο Ενώχ, μια μυθική προκατακλυσμιαία φιγούρα, περιβάλλεται από θρύλους και είναι ο πρώτος που αναφέρεται πως μετέστη στον Ουρανό και περπάτησε μαζί με τους Αγγέλους χωρίς να γνωρίσει τον φυσικό θάνατο. Στο περίφημο βιβλίο που του αποδίδεται, η αιτία της πτώσης των Αγγέλων και του αρχηγού τους είναι η λαγνεία και όχι η υπερηφάνεια. *” Και εγενετο οταν επληθυνθησαν οι υιοι των ανθρωπων, εν εκειναις ταις ημεραις εγεννηθησαν θυγατερες ωραια και καλαι. και εθεασαντο αυτας οι αγγελοι υιοι ουρανου και επεθυμησαν αυτας και ειπον προς αλληλους δευτε εκλεξωμεθα εαυτοις γυναικας απο των ανθρωπων και γεννησωμεν εαυτοις τεκνα. Και ειπεν ο Σεμιαζα προς αυτους, ος ην αρχων αυτων. Φοβουμαι μη ου θελησετε ποιησαι το πραγμα τουτο και εσομαι εγω μονος οφειλετης αμαρτιας μεγαλης. Απεκριθησαν ουν αυτω παντες. Ομοσωμεν ορκω παντες και αναθεματισωμεν παντες αλληλους μη αποστρεψαι την γνωμην ταυτην μεχρις ου αν τελεσωμεν αυτην και ποιησωμεν το πραγμα τουτο.”* (Ενώχ 6, 1 – 5) Η διήγηση συνεχίζει να γίνεται όλο και πιο ενδιαφέρουσα, μιας και τα προϊόντα της σύλληψης ήταν Γίγαντες και ο Θεός, μέσω των τεσσάρων ισχυρών Αρχαγγέλων του, τιμωρεί τους συνομώτες Αγγέλους και διατάζει τον Κατακλυσμό. Το χωρίο αυτό συνάντησε την έντονη αντίδραση των Θεολόγων, όπως του Αγίου Αυγουστίνου, ο οποίος τόνιζε πως η φύση των Αγγέλων δεν συμβαδίζει με των ανθρώπων και άρα μια τέτοια ένωση δεν μπορεί να συμβεί. Άλλωστε και στο ΚΒ κεφάλαιο του Κατά Ματθαίον Ευαγγελίου τονίζεται πως *” εν γαρ τη αναστασει ουτε γαμουσι ουτε εκγαμιζονται αλλ’ ως Άγγελοι Θεου εν ουρανών εισι”*. Εκτός όμως από τα παραπάνω, υπάρχει η άποψη πως το πραγματικό

αμάρτημα του Εωσφόρου ήταν η άρνησή του να προσκυνήσει τον Αδάμ, όπως του ζητήθηκε από τον ίδιο το Θεό. Η άποψη αυτή υπάρχει στο μουσουλμανισμό, στον οποίο ο “αρχηγός” του κακού είναι ο Ιμπλίσ, πνεύμα φωτιάς που αρνήθηκε να προσκυνήσει τον “υιό του πηλού”. Κι εκεί όμως υπάρχει η παραλλαγή ότι τελικά ο Ιμπλίσ δεν θα τιμωρηθεί στην αιωνιότητα, διότι όλα ξεκίνησαν από μια παρεξήγηση. Βλέπετε, όταν ο Θεός έφτιαξε τους Αγγέλους, τους είπε ότι επιτρέπεται μόνο τον ίδιο να προσκυνούν. Όταν όμως τους ζήτησε να προσκυνήσουν τον Αδάμ, ο Ιμπλίσ, τηρώντας την προσταγή του Δημιουργού του δεν το έκανε, ο Θεός οργίστηκε αλλά με το πέρασμα του χρόνου κατανόησε τη στάση του Αγγέλου του και τελικά θα τον δεχτεί πίσω στον Παράδεισο, όταν βέβαια και ο ίδιος σεβαστεί τον Αδάμ και το γένος του και πάψει να προσπαθεί να αποδείξει στο Θεό ότι οι άνθρωποι δεν είναι άξιοι σεβασμού...

εωσφόρος: ο εκπεσών άγγελος του κακού (μέρος 2ο)

Ο Σατανάς αναλαμβάνει δράση

Μετά την πτώση των Αγγέλων η τάξη αποκαταστάθηκε στον Ουρανό. Όμως ο ριγμένος στη “γη” Εωσφόρος δεν είχε πει την τελευταία του κουβέντα. Είχει ήδη δημιουργηθεί ο Αδάμ και η Εύα και είχαν λάβει σαφή εντολή από το Δημιουργό να μην δοκιμάσουν τους καρπούς του δέντρου της Γνώσεως του Καλού και του Κακού. Μια εντολή της οποίας η καταπάτηση θα αποδεικνυόταν μοιραία για το ανθρώπινο γένος. Δεν θα εξετάσουμε την ερμηνεία του γεγονότος αυτού (μιας και θα μας απασχολήσει σε άλλο άρθρο), θα αφήσουμε τη Γένεση να μας διηγηθεί τις στιγμές εκείνες κατά τις οποίες ο Εωσφόρος θα έπαιρνε την εκδίκησή του.

“Ο δε οφίς ην φρονιμοτατος παντων των θηριων των επι της γης ων εποιησε Κυριος ο Θεος. Και ειπεν οφίς τη γυναικι. Τι οτι ειπεν ο Θεος, ου μη φαγετε απο παντος ξυλου του παραδεισου; Και ειπεν η γυνη τω οφει. Απο καρπου του ξυλου του παραδεισου φαγουμεθα, απο δε του καρπου του ξυλου, ο εστιν εν εμω του παραδεισου ειπεν ο Θεος ου φαγεσθε απ’ αυτου, ου δε μη αψησθε αυτου, ινα μη αποθανειτε. Και ειπεν ο οφίς τη γυναικι: ου θανατω αποθανεισθε. Ηδει γαρ ο Θεος οτι η αν ημερα φαγητε απ’ αυτου, διανοιχθησονται υμων οι οφθαλμοι και εσεσθε ως Θεοι, γινωσκοντες καλον και πονηρον” (Γεν. 1 – 6)

Η συνέχεια είναι γνωστή: ο Θεός ανακαλύπτει την απάτη, διώχνει τους πρωτόπλαστους από τον παράδεισο και θέτει έχθρα ανάμεσα στην ανθρωπότητα και στον Όφι. Αιώνες μετά τη συγγραφή της Γένεσης, ο Απόστολος Ιωάννης στο Κ’ κεφάλαιο της Αποκάλυψης και

στους στίχους 1 έως 2 είναι σαφής: " Και ειδον αγγελον καταβαινοντα εκ του ουρανου, εχοντα την κλειν της αβυσσου και αλυσιν μεγαλην επι την χειραν αυτου. Και εκρατησε τον δρακοντα, τον οφιν τον αρχαιον, ος εστι Διαβολος και Σατανας, ο πλανων την οικουμενην και εδησεν αυτον χιλια ετη" (η υπογράμμιση δική μου). Με άλλα λόγια, Διάβολος, Σατανάς και Όφης ταυτίζονται, ενώ στη συνείδηση κάποιων, όπως ο Ωριγένης και ο Τερτυλλιανός και ο Εωσφόρος είναι το ίδιο πράγμα.

Σατανάς, Διάβολος και Εωσφόρος

Για τους περισσότερους, όπως είπαμε, τα τρία αυτά ονόματα αναφέρονται στον ίδιο εκπεσόντα Άγγελο, που με τη μορφή του Όφι εξαπάτησε τους πρωτόπλαστους και έφερε το Θάνατο στο ανθρώπινο γένος. "Διά-βολος" είναι εκείνος που διαβάλλει το Θεό, που αντιστρέφει τις διδασκαλίες και λοιδορεί το Δημιουργό. "Σατανάς" είναι η απόδοση της εβραϊκής λέξης Ha -satan που σημαίνει "εχθρός, ενάντιος" και υποδηλώνει εκείνον που είναι εχθρός της ανθρωπότητας και εναντιώνεται στη Θεϊκή θέληση. "Σατανιήλ" ή "Σαταριέλ" είναι το όνομα που δίνεται στο απόκρυφο του Ενώχ για τον Σεμιαζά, τον αρχηγό των Γρηγορούντων (εκπεσόντων αγγέλων), ενώ "Εωσφόρος" είναι εκείνος που φέρνει την Αυγή, το άστρο της αυγής, ο πλανήτης Αφροδίτη και το στοιχείο φώσφορος. Αριθμολογικά, μάλιστα, θα παρατηρήσουμε σχέση μεταξύ του ονόματος "Διάβολος" και του "τραγοπόδαρος Θεός", μια σχέση που και για άλλους λόγους οδήγησε σε μια ταύτιση του αρχηγού των εκπεσόντων με τον αρχαιοελληνικό Θεό Πάνα, κατά τη γνώμη μου μη εύστοχη.

Αρχαίοι "Διάβολοι"

Αν και στις αρχαίες θρησκείες υπάρχουν θεότητες που σχετίζονται με το κακό, είναι στη χριστιανική κυρίως πίστη που το κακό αυτό προσωποποιείται τόσο έντονα και συγκεκριμενοποιείται. Ο χριστιανικός Εωσφόρος είναι μια οντότητα αποκλειστικά και μόνο κακόβουλη, χωρίς ίχνος καλοσύνης και χωρίς πιθανότητα μετάνοιας, προορισμένη να βασανίσει το ανθρώπινο γένος (αν και αρκετά παροπλισμένος μετά την Ανάσταση του Ιησού) μέχρι τη Δευτέρα

Παρουσία, οπότε και θα ριφθεί στο χάος και δεν θα γυρίσει ποτέ ξανά πίσω.

Αντίθετα στις αρχαίες λατρείες οι Θεοί που προσωποποιούν το κακό αρκετά συχνά έχουν και μια θετική όψη, η οποία προβάλεται κυρίως μέσα από ηρωικά τους κατορθώματα, όπως τα έχουν καταγράψει οι μυθολογίες. Με την εξαίρεση ίσως του ελληνικού Τυφωέα (που δεν είναι Θεός), οι θεοί και τα υπόλοιπα πλάσματα χαρακτηρίζονται από το γνωστό δυϊσμό: παρουσιάζονται έχοντας μέσα τους και το θετικό και το αρνητικό στοιχείο, άλλοτε είναι φιλεύσπλαχνοι και άλλοτε ολέθριοι και ασυγκίνητοι, άλλοτε γεμάτοι καλοσύνη και άλλοτε με κακία κι εκδικητικότητα που χρειάζεται εξευμενισμό. Ο εξευμενισμός του Σατανά υπάρχει ακόμη ως παράδοση στους Γεζίντι.

Ο πιο κοντινός στο χριστιανικό Σατανά φαίνεται να είναι ο θεός Σεθ των αρχαίων Αιγυπτίων, ο δολοφόνος του Όσιρη που νικιέται από αυτόν μέσω του γιού του Ώρου, ενώ ο ίδιος ανασταίνεται από τη μαγεία της συζύγου του Ίσιδας και πλέον κυβερνά τον κάτω κόσμο. Στη διαμάχη Ώρου – Σεθ ο πρώτος τυφλώνεται και ο δεύτερος ευνουχίζεται και πίσω από αυτό το συμβολισμό κρύβεται στην πρώτη περίπτωση η απόκτηση σοφίας και στη δεύτερη η έλλειψη δημιουργικής δύναμης του κακού. Ακόμη και ο Σεθ όμως δεν είναι απόλυτα “κακός”, αφού αναφέρονται ηρωικά κατορθώματα από αυτόν και λατρεύεται από τους αιγύπτιους νομάδες ως θεός της ερήμου. Καθόλου τυχαία, ο χριστιανικός Διάβολος θεωρείται ως “περιπατών εν τη ερήμω” και εξόριστος γενικά σε έρημους και άνυδρους τόπους.

Ομοίως στους Μεσοποτάμιους θα βρούμε την κακοποιό μορφή του Χουμπαμπά, από το έπος του Γκιλγκαμές, στους Φοίνικες θα συναντήσουμε το θεό Μοτ, εχθρό του αγαθού θεού Βάαλ και της συζύγου του Ανάθ και στο Ζωροαστρισμό τον Αριμάν, αιώνιο εχθρό του Άχουρα Μάσδα.

Τα προβλήματα του χριστιανικού Εωσφόρου – Διαβόλου

Οι βάσεις της ιουδαϊκής και χριστιανικής πίστης είναι αυστηρά μονοθεϊστικές. Ένας είναι ο Δημιουργός, η απόλυτη αρχή των πάντων και “ουκ εσονται σοι θεοι ετεροι πλην εμου”, όπως χαρακτηριστικά αναφέρεται στην Έξοδο. Μέσα σε μια τέτοια λογική, της απόδοσης των πάντων σε μια Αρχή, ο Εωσφόρος δεν “χωράει” πουθενά, πέραν του ότι και αυτός είναι δημιούργημα της Αρχής αυτής και όχι Θεός

από μόνος του. Οι όποιες δυνάμεις του προέρχονται από τη Θεότητα, στην οποία είναι απόλυτα υποταγμένος, όπως φαίνεται και στο βιβλίο του Ιώβ, κατά το οποίο ο Θεός επιτρέπει στο Διάβολο να υποβάλει σε δοκιμασίες τον Ιώβ αλλά να μην του επιτρέψει να τον σκοτώσει ή να αφανίσει την ψυχή του. Η ίδια σκέψη, άλλωστε, συνοψίζεται στον Ησαΐα απολύτως ξεκάθαρα: " Εγώ ο κατασκευασας φως και ποιησας σκοτος, ο ποιων ειρηνη και κτιζων κακα, εγω Κυριος ο Θεος ο ποιων παντα ταυτα" (Ησ. 45, 7)

Μέσα σε έναν κόσμο θεϊκής παντοδυναμίας, η εικόνα του Εωσφόρου ως αρχηγού του κακού, υπαίτιου της πτώσης των ανθρώπων, του θανάτου και των άπειρων δεινών τους, μοιάζει απόλυτα αταίριαστη, μια παραφωνία στη μελωδία της Δημιουργίας, πόσο μάλλον όταν ο ίδιος ο Ιησούς τον αποκαλεί "άρχοντα του κόσμου τούτου". Η δυαρχία που διαφαίνεται είναι αντίθετη προς το χριστιανισμό, όπως και προς όλες τις σοβαρές θρησκείες. Η Δημιουργός Αρχή είναι Μία αλλά γίνεται αντιληπτή σε εμάς μέσα από τα ζεύγη των αντιθέτων.

Από πολύ νωρίς έγινε απόπειρα μετατροπής του Εωσφόρου σε αποδιοπομπαίο τράγο της προβληματικής ανθρώπινης συμπεριφοράς. Σε αυτόν φορτώθηκαν οι κάθε είδους ανωμαλίες και τα δεινά της ανθρωπότητας αλλά μιας και οι άνθρωποι παρατηρούσαν πως το κακό γιγαντωνόταν, άλλο τόσο γιγαντωνόταν και η φιγούρα και ο ρόλος του Εωσφόρου. Από αποστάτης Άγγελος στον Ενώχ και στην υπόλοιπη βιβλιογραφία, κατέληξε στη συνείδηση των περισσότερων να είναι ο αντίθετος προς το θεό πόλος, ο αρνητικός, με άλλα λόγια ένας δεύτερος Θεός, εκείνος του Κακού. Η μετατροπή αυτή αλλά και η ίδια η ύπαρξη του Εωσφόρου, ανεξαρτήτως τους ακριβή ρόλου του, έθεταν σημαντικά φιλοσοφικά και θεολογικά ερωτήματα που ακόμη και σήμερα ταλανίζουν τους ερευνητές και τους σκεπτόμενους πιστούς όλων των θρησκειών αφού η αναρώτηση περί του κακού είναι παγκόσμιο ερώτημα.

εωσφόρος: ο εκπεσών άγγελος του κακού (μέρος 3ο)

Ένα

από αυτά τα προβλήματα ήταν η ίδια η ύπαρξη του Εωσφόρου, που έμοιαζε τόσο αταίριαστη σε έναν κόσμο αρμονίας, όπως τουλάχιστον περιγραφόταν από τη θρησκεία. Το γεγονός του θανάτου που εγκαινιάστηκε με την πτώση των πρωτόπλαστων, μέσα από τη μεσολάβηση του Σατανά και η ίδια η κόλαση και τα δεινά της καθημερινότητας των ανθρώπων, οι πόλεμοι, οι αρρώστιες και η κάθε δυστυχία, ακόμη και η τελική κρίση κατά την οποία ένα μέρος της ανθρωπότητας θα ριχτεί στην κόλαση, δείχνουν μια επικράτηση του Εωσφόρου απέναντι στον ίδιο το Θεό που χρειάστηκε μάλιστα να θυσιαστεί προκειμένου να λυτρώσει τα παιδιά του από ένα τέτοιο κακό.

Κι ακόμη, έμοιαζε αμείλικτο το ερώτημα σχετικά με το γιατί ευθύς εξαρχής δεν επιλύθηκε το ζήτημα του αποστάτη Αγγέλου παρά, κατά κάποιον τρόπο αφέθηκε στο να κάνει περίπου ό,τι θέλει. Βέβαια οι χριστιανοί πατέρες σε όλα αυτά έχουν να απαντήσουν ότι το κακό με ελεύθερη βούληση των ανθρώπων ήρθε στον κόσμο, αφενός και αφετέρου ότι ο Εωσφόρος δεν είναι ανεξέλεγκτος αλλά βρίσκεται κάτω από τη Θεϊκή βούληση, η οποία παραχωρεί όλες τις δοκιμασίες αυτές προκειμένου να εκπαιδευτεί το ανθρώπινο γένος και να “τελειωθεί”. Δυστυχώς, καλώς ή κακώς, η άποψη αυτή δεν πείθει όλο τον κόσμο και σε κάθε περίπτωση οδηγεί σε περισσότερα αδιέξοδα

λογικής. Πως είναι δυνατό ένας Θεός, που περιγράφεται ως πανάγαθος και γεμάτος αγάπη για τα παιδιά του, να επιτρέπει ένα σωρό συμφορές πάνω σε γενιές ολόκληρες με τόσο αποτρόπαιους τρόπους, όσους ε'χουμε φορτώσει στην εγκληματική ιδιοφυΐα του εκπεσόντα Εωσφόρου;

Παράλληλα, πως είναι δυνατό ένα πνευματικό ον που έφερε μέσα του τις ιδιότητες του Δημιουργού του, να διαστραφεί τόσο πολύ που να γεμίσει από μίσος και εχθρότητα για τους αδερφούς του και για τον ίδιο το Θεό που τον έφτιαξε; Και να αποστατήσει μάλιστα ενάντια στον απόλυτο άρχοντα της Δημιουργίας, γνωρίζοντας με τη σοφία που του δόθηκε πως δεν θα είχε απολύτως καμία ελπίδα επικράτησης απέναντι σε έναν τέτοιο αντίπαλο;

Είναι πολλά τα ερωτηματικά που ανακύπτουν όταν κανείς προσπαθεί να αναλύσει και να μελετήσει το χριστιανικό Εωσφόρο και δεν μπορούν όλα να παρατεθούν εδώ. Έχουν όμως απασχολήσει τους ανθρώπους εδώ και περισσότερο από 2.000 χρόνια και όσο η πνευματική εξέλιξη της ανθρωπότητας προχωράει προκύπτουν όλο και περισσότερες εκδοχές.

Η “ψυχανάλυση” του Εωσφόρου

Με την ανάπτυξη της ιατρικής και της επιστήμης γενικότερα, ο Εωσφόρος έγινε αντικείμενο επιστημονικής μελέτης και άρχισαν να ασχολούνται μαζί του οι ψυχολόγοι και οι ψυχίατροι. Ένα μεγάλο μέρος των ασθενειών που αποδίδονταν στη δική του δράση πλέον αποδόθηκαν σε μικρόβια, λοιμογόνους παράγοντες, ενδογενείς παράγοντες και στον τρόπο ζωής των ανθρώπων και η αντιμετώπισή τους μέσω της μαγείας αντικαταστάθηκε προοδευτικά από την ιατρική και τις μεθόδους της. Και ενώ κανείς πλέον δεν αμφέβαλε για τη λοιμώδη αιτιολογία των παθήσεων και για τις υπόλοιπες εξηγήσεις που πρότεινε και απέδειξε η ιατρική επιστήμη, πεδίο διαμάχης παρέμεινε η ψυχική και νοητική σφαίρα, που θεωρείται ως το κατεξοχήν πεδίο δράσης του Εωσφόρου και του κακού γενικότερα. Η ιατρική σημείωσε κι εκεί απανωτές επιτυχίες δείχνοντας με αναμφισβήτητο τρόπο την ύπαρξη και δράση μεταβολικών και λοιπών παραγόντων στην εκδήλωση μιας “ψυχικής” νόσου αλλά υπάρχει ένας σημαντικός αριθμός ανθρώπων ακόμη και σήμερα που δεν αποκλείουν την εωσφορική επίδραση, που πιθανώς να εκδηλώνεται στο υλικό πεδίο μέσω όλων αυτών των συνδρόμων και των παθολογικών καταστάσεων. Πόση αλήθεια μπορεί να έχει μια τέτοια άποψη;

Από τις πρώτες σοβαρές έρευνες της “ψυχολογίας” του Εωσφόρου αποτέλεσε το έργο του Φρόυντ, ο οποίος μελέτησε αρκετά τα αρχεία από τις δίκες των μαγισσών του Μεσαίωνα και έκανε ενδιαφέρουσες παρατηρήσεις. Στο έργο του “eine demonologische neurose des 17en jahrhunderts” (“μια δαιμονολογική νεύρωση του 17ου αιώνα”) ισχυρίστηκε πως ο Εωσφόρος τον οποίο επικαλούνταν γυναίκες και άνδρες της εποχής που κατέληξαν στην πυρά δεν ήταν παρά η εκδήλωση της σεξουαλικής καταπίεσης, η οποία αποτέλεσε πραγματική νεύρωση. Επιπλέον, θεώρησε πως ο Εωσφόρος δεν ήταν

παρά η αρνητική όψη της πατρικής φιγούρας, με την οποία μοιάζει τόσο πολύ σε ουσία που πολλές φορές είναι δυσδιάκριτος ο διαχωρισμός τους. Όπως χαρακτηριστικά αναφέρει, *“δεν χρειάζεται ιδιαίτερη αναλυτική οξυδέρκεια για να μαντέψουμε ότι ο Θεός και ο Διάβολος ήταν αρχικά το ένα και το αυτό, μια μοναδική μορφή που αργότερα διαιρέθηκε σε δύο άλλες με αντίθετα χαρακτηριστικά”*. Παρατηρείτε πως αυτή η άποψη βρίσκεται πολύ κοντά στην αρχαία αντίληψη περί “καλού” και “κακού”, επομένως ο Εωσφόρος δεν είναι παρά το μη αποδεκτό κομμάτι του καθενός από εμάς. Σε πιο ευρεία βάση το εωσφορικό ζήτημα τέθηκε από τον Καρλ Γιούνγκ, ο οποίος δεν πίστευε ότι ο Σατανάς είναι μια απλή νεύρωση αλλά μια τάση εξήγησης του σύμπαντος με τη δυαδικότητα που εκφράζεται. Ταύτισε, λοιπόν, τον Εωσφόρο όχι απλά με το ατομικό “κακό” αλλά με τη δύναμη του Συλλογικού Ασυνείδητου, στην οποία εντάσσονται όλες οι αντίθετες όψεις του ίδιου νοήματος. Δέχτηκε ότι ο εκπαιδευμένος αυτός Άγγελος αποτελεί ένα αρχέτυπο που το συναντούμε σε όλους τους πολιτισμούς και σε όλες τις εποχές με διαφορετική μορφή και εκφράζει όχι απλά την αρνητική όψη της πατρικής φιγούρας ή την καταπιεσμένη σεξουαλικότητα αλλά το σύνολο, σε ατομικό και συλλογικό περισσότερο επίπεδο, των καταπιεσμένων στοιχείων του ανθρώπινου γένους, στοιχείων που για διάφορους λόγους εκτοπίστηκαν από τη σφαίρα του συνειδητού, επειδή κρίθηκαν ως μη αποδεκτές ή συμβατές με την ηθική, ενώ επανέλαβε την αρχαία άποψη ότι ακόμη και για τον ίδιο το Θεό δεν μπορούμε να χρησιμοποιούμε ανθρώπινες περιγραφές, γιατί με τον τρόπο αυτό περιορίζουμε ένα Ον που από τη φύση του βρίσκεται πολύ πέρα από την ανθρώπινη διάνοηση ή ταξινόμηση. Αναπόφευκτα, μέσα από μια τέτοια συλλογιστική, θυμόμαστε πως η ίδια η Καμπάλλα περιγράφει τα Κλιφώθ όχι αυθύπαρκτα ή ανεξάρτητα από τα Σεφίρωθ αλλά στην ουσία ως την καταστρεπτική τους όψη, όπως προκύπτει από την έλλειψη ισορροπίας μεταξύ τους αλλά θυμόμαστε επίσης τον Ησαΐα, στον οποίο ο Θεός δηλώνει ότι εκείνος είναι δότης τόσο του ανθρωπίνως νοούμενου ως καλού όσο και του κακού.

Ο Εωσφόρος δέσμιος και όχι δεσμώτης της κόλασης

Στον πίνακα που παρατίθεται στην αρχή του άρθρου έχει οπτικοποιηθεί το απόσπασμα της Θείας Κωμωδίας του Δάντη, όπου ο τελευταίος μαζί με τον Βιργίλιο φτάνουν στον ένατο κύκλο της Κόλασης και παρατηρούν τον Εωσφόρο, ως έναν τεράστιο γίγαντα, να στέκεται ως τη μέση χωμένος σε αιώνιο πάγο, από τον οποίο δεν μπορεί να ελευθερωθεί, μόνο παραδωμένος σε μια αιώνια θλίψη, κλαίει τη μοίρα του μετά την αποστασία του.

Τι είναι, λοιπόν, ο πρώτος αυτός αποστάτης; Ένας καταραμένος επαναστάτης της ελεύθερης βούλησης που εξαιτίας της προικίστηκε με μια τέτοια μοίρα, ένας φιλόδοξος Άγγελος που καταποντίστηκε από τη φιλοδοξία του και ξεχείλισε οργή και κακία για το Θεό και τον Άνθρωπο ή ένας παροπλισμένος πια εχθρός της ανθρωπότητας; Για όποιον αρέσκει στο να βλέπει την ύπαρξη του Εωσφόρου πίσω από το οτιδήποτε, ο πίνακας αυτός και η διήγηση του Δάντη Αλιγκιέρι

μοιάζει σχεδόν ουτοπική, ρομαντική και δίχως να έχει σχέση με τον γεμάτο πόλεμο, πόνο και θάνατο κόσμο μας. Ο πίνακας όμως αυτός, όπως και άλλοι παρόμοιοι, μας κωδικοποιούν πολύ σημαντικές γνώσεις, που θα επιχειρήσουμε απλά και μόνο να αγγίξουμε στο επόμενο άρθρο μας.

εωσφόρος: ο εκπεσών άγγελος του κακού (μέρος 4ο)

Είναι άπειρες οι λέξεις που

έχουν γραφτεί για τον πρίγκηπα του σκότους και σε πολλές περιπτώσεις η γοητεία που έχει ασκήσει στην ανθρωπότητα είναι σχεδόν... αμαρτωλή διότι κανείς μπορεί να αναγνωρίσει σε αυτόν και

στους ομοίους του χαρακτηριστικά και ποιότητες του ίδιου του εαυτού του. Η αιτία αυτού του γεγονότος έχει περιγραφεί από την επιστήμη της ψυχολογίας η οποία, όπως είπαμε, τον ταυτίζει με το σύνολο των απωθημένων επιθυμιών μας σε ατομικό και συλλογικό επίπεδο. Θα προχωρήσουμε λίγο πιο βαθιά τους συλλογισμούς μας για τον Εωσφόρο και δευτερευόντως για το πρόβλημα του Κακού αν και μια πλήρης διαλεύκανσή του ξεφεύγει από τις δυνατότητές μου. Γράφοντας τα άρθρα αυτά προβληματίστηκα αρκετά και δεκάδες συνειρμοί πρόβαλαν στο μυαλό μου πιστεύοντας ότι οι σταχυοθετημένες παραδόσεις και απόψεις που υπάρχουν σε όλες τις θρησκείες αλλά και σε μερικά έργα τέχνης αποτελούν κομμάτια ενός παζλ που σε ένα βαθμό μπορεί να συμπληρωθεί. Θυμήθηκα πως πριν από μερικά χρόνια, παραβρισκόμενος στην τελετή Βάπτισης ενός ανηψιού μου σε ένα μοναστήρι, ο ιερέας μας εξήγησε πως με την τελετή αυτή “βγαίνει ο Διάβολος που έχει κατασκηνώσει με το προπατορικό αμάρτημα και τίθεται η σφραγίδα του Αγίου Πνεύματος πάνω στον βαπτιζόμενο”. Θυμάμαι πως τότε είχα εκνευριστεί (αν όχι οργιστεί) με αυτή την άποψη, διότι θεωρούσα πως το μωρό παιδί ήταν αναμάρτητο συγκριτικά με εμένα ή με τον ίδιο τον ιερέα που είχε μια τέτοια άποψη. Από το μυαλό μου πέρασε και ο 50ος Ψαλμός και το απόσπασμά του “ιδού γαρ εν ανομίαις συνελήφθην και εν αμαρτίαις εκίσσησέ με η μήτηρ μου”. Αστραπιαία θυμήθηκα τις καταθέσεις από τις δίκες των μαγισσών, τα οργιαστικά sabbath, οι ψυχοπαθείς δολοφόνοι που ισχυρίζονταν πως μια εξωτερική δύναμη τους είχε προτρέψει να προβούν σε όλα εκείνα τα εγκλήματα ή και άλλους που ισχυρίστηκαν ότι σκότωσαν επειδή στο πρόσωπο του θύματος είδαν τον ίδιο τον Εωσφόρο. Θυμήθηκα τη διαμάχη μεταξύ επιστημόνων και φονταμενταλιστών των διαφόρων θρησκειών σχετικά με το ζήτημα των Εξορκισμών και τον Μαρτίνο Λούθηρο που πέταξε ένα μελανοδοχείο στο “Σατανά” που παρουσιάστηκε μπροστά του. Τέλος, ανάμεσα σε δεκάδες άλλες σκέψεις, θυμήθηκα τον Άγιο Αντώνιο, μια θρυλική μορφή του χριστιανισμού για τους αγώνες του εναντίον του Εωσφόρου και έκανα ενδιαφέροντες παραλληλισμούς ανάμεσα στους πειρασμούς του ίδιου, εκείνων που διηγούνται Άγιοι και μοναχοί, καθώς και στους τρεις μεγάλους πειρασμούς του ίδιου του Ιησού. Λέγεται πως ο Άγιος Αντώνιος δοκιμάστηκε από τον Πονηρό ακόμη και τη στιγμή που ξεψυχούσε, οπότε ο Εωσφόρος παραδέχτηκε την ήττα του, ισχυριζόμενος πως ο Αντώνιος ήταν Άγιος. Η απάτη, σύμφωνα με τους Θεολόγους έγκειται στο ότι εάν ο Αντώνιος την τελευταία εκείνη στιγμή ένιωθε μέσα του υπερηφάνεια και δεχόταν ότι πράγματι νίκησε άρα πράγματι ήταν Άγιος, θα πέθαινε με μια φοβερή αμαρτία, την ίδια που είχε διαπράξει ο Εωσφόρος σε λησμονημένες εποχές. Ο Άγιος όμως δεν απάντησε, έδωσε μια τέτοια σκέψη και πεθαίνοντας η ψυχή του φώναξε: “τώρα σε νίκησα”. Ενδιαφέρουσα βρήκα την ιστορία αυτή, αδιαφορώντας για το εάν πράγματι είχε συμβεί ή όχι. Μοναχοί και μοναχές από διάφορα μοναστήρια με έχουν διαβεβαιώσει ότι κατά τη μακρά παραμονή τους στο μοναχισμό, οι λιγότερο “ισχυροί” πειρασμοί είναι τα αποτρόπαια οράματα του Εωσφόρου μέσα στη νύχτα. Όπως χαρακτηριστικά μου

έχουν πει “αυτά φεύγουν εύκολα αν κάνεις το σημείο του Σταυρού και επικαλεστείς το όνομα του Ιησού”. Πιο δύσκολοι θεωρούνται οι πειρασμοί της κάθε είδους επιθυμίας, κυρίως σαρκικής ή σχετιζόμενης γενικότερα με το πυκνό υλικό σώμα, ενώ πραγματικά τεράστιοι είναι οι πειρασμοί της διανόησης, οι οποίοι είναι ύπουλοι και δρουν σιωπηλά σε βάθος χρόνου, αν δεν αντιμετωπιστούν αποτελεσματικά. Άλλωστε, όπως σε όλο τον κόσμο, οι σωματικές επιθυμίες με την πάροδο του χρόνου εξασθενίζουν, το μυαλό όμως μπορεί και να παραμείνει ακμαίο ακόμη και σε βαθύ γήρας και οι μοναχοί θεωρούν πως ο τομέας της μέγιστης “εξειδίκευσης” του Διαβόλου είναι ο Νοητικός και εκεί είναι που πραγματικά ο μοναχός οφείλει να μοχθήσει. Ολόκληρη η ζωή των μοναχών είναι δομημένη με τέτοιο τρόπο που να καθυποτάσσονται οι σωματικές ανάγκες, οι επιθυμίες και οι “αμαρτίες της σκέψης”, παράλληλα με τον αγώνα για Υπηρεσία και πνευματική εξέλιξη. Μελετώντας κανείς μια ημέρα της μοναστικής τους ζωής, μπορεί να αντιληφθεί πραγματικά τη σύνθεση μεταξύ πρακτικών που εφαρμόζονται σε διαφορετικές θρησκείες από αρχαίων χρόνων έως και σήμερα και να κατανοήσει ότι είναι τα ονόματα που αλλάζουν και όχι η ουσία, η οποία είναι μία. Μπορεί αυτό που ο Ινδουιστής ονομάζει μάντραμ να είναι εκείνο που οι χριστιανοί αποκαλούν προσευχή, στην ουσία όμως είναι το ίδιο πράγμα και εξυπηρετεί τον ίδιο σκοπό. Πράγματι, οι απόψεις που έχουν όλοι για το Κακό και τον “Διάβολο” σε βαθύτερο επίπεδο συγκλίνουν, άσχετα με το εάν κάποιος τον θεωρούν ως μια εξωτερική ή εσωτερική δύναμη – ποιότητα ή αν θεωρούν ως κυριολεκτικές τις ιστορίες της Πτώσης των Αγγέλων και των Πρωτόπλαστων.

Ο πίνακας του Dore

Θα ήθελα να παρατηρήσετε τον πίνακα που σας παραθέτω. Είναι του Gustav Dore στην εικονογραφημένη έκδοση του Paradise Lost του ποιητή John Milton και απεικονίζει την πτώση του Εωσφόρου από τον ουρανό. Αν προσέξετε, φαίνεται ο εκπεσών Άγγελος να πέφτει από τον ουρανό πάνω στη Γη, η οποία καλύπτεται από σύννεφα και έχει το σχήμα καρδιάς στην επιφάνειά της που προβάλλει μέσα από τα νέφη. Στην πραγματικότητα, ο πίνακας μας δείχνει την κάθοδο του “εωσφόρου” στα τρία κατώτερα πεδία του φυσικού: νοητικό (ουρανός), αστρικό (καρδιά) και πυκνό υλικό πεδίο (γη) και προφανώς επειδή μια εικόνα ισοδυναμεί με χίλιες λέξεις, όπως λέει η ανατολική σοφία, ο καλλιτέχνης έχει πολύ περισσότερα να μας πει από αυτό που φαίνεται να δείχνει. Ας κάνουμε, λοιπόν, μερικές σκέψεις επάνω στον πίνακα αυτό, αφού πρώτα δούμε μερικά στοιχεία για την κουνταλίνι.

Κουνταλίνι, το πύρινο ερπετό

Η κουνταλίνι είναι μια ηλιακά προερχόμενη ενέργεια, η οποία έχει ελικοειδή τροχιά και μοιάζει με κουλουριασμένο φίδι. Ο ενορατικός την αντιλαμβάνεται ως υγρή φωτιά που διατρέχει το σώμα, ξεκινώντας από τη βάση της σπονδυλικής στήλης, στην οποία είναι και η έδρα της. Η “αφύπνιση” της κουνταλίνι ζωογονεί τα κέντρα, οπότε

και επέρχεται η αντίληψη στη φυσική συνείδηση των ικανοτήτων που αφυπνίστηκαν με την ανάπτυξη των αστρικών κέντρων. Αυτή η αφύπνιση μπορεί να είναι συνειδητή, ως αποτέλεσμα παρατεταμένης θέλησης και εξάσκησης σε βάθος χρόνου και υπό ειδικές συνθήκες ή συμπτωματική. Η πρόωρη αφύπνιση της κουνταλίνι, πάντως, επιφέρει σοβαρά αποτελέσματα στο φυσικό σώμα αλλά και στα λεπτοφυέστερα και επειδή συνήθως αυτή στον περισσότερο κόσμο συμβαίνει μη συνειδητά, η πορεία της κινείται προς τις χαμηλότερες περιοχές του σώματος αντί για τις υψηλότερες και το αποτέλεσμα είναι μια σημαντική διέγερση των κατώτερων ενστίκτων και των παθών. Επιπρόσθετα, ο άνθρωπος αυτός θα μπορέσει, μέσω των νέων δυνατοτήτων του, να έρθει σε επικοινωνία με υποανθρώπινες οντότητες, με ολέθρια επακόλουθα...

εωσφόρος: ο εκπεσών άγγελος του κακού (μέρος 5ο)

Η πρόωρη αφύπνιση της

κουνταλίνι, λοιπόν, έχει ολέθρια αποτελέσματα πάνω στα τρία κατώτερα πεδία του φυσικού πεδίου. Στον πυκνό υλικό φορέα μπορεί να προκαλέσει σοβαρές παθολογικές καταστάσεις και πόνους, στον αστρικό φορέα θα ενισχύσει τη θυμική αυταπάτη και στο νοητικό φορέα, μέσω της υπερβολικής ζωογόνησής του θα επιφέρει αντίστοιχη ανάπτυξη της Πλάνης. Ας το συγκεκριμενοποιήσουμε λίγο περισσότερο όλο αυτό.

Η ανισόρροπη διέγερση του κέντρου της βάσης της σπονδυλικής στήλης επιφέρει επιθυμία για δύναμη, ολοκληρωτισμό, κυριαρχία, καταστροφή και χωριστικότητα. Η ίδια διέγερση του κέντρου των σεξουαλικών οργάνων επιθυμία για φυσική επαφή, σεξ, προσέλκυση ανθρώπων μέσω της μορφής (κινήσεις σώματος, το ίδιο το σώμα, ο καλλωπισμός, η φωνή, ο τρόπος ντυσίματος κ.α). Το κέντρο του

ηλιακού πλέγματος με την ασύμμετρη διέγερσή του θα επιφέρει τάση απόκτησης υλικών αγαθών, κακόβουλη και μειωτική κριτική, φλυαρία, προδοσία, συκοφαντία, διαμάχη κ.α. Ως αποτέλεσμα όλων αυτών των θυμικών αυταπατών θα έχουμε την εξάντληση της ψυχικής ενέργειας, προβλήματα σχέσεων με τους ανθρώπους, προσέγκυση οντοτήτων στην ανθρώπινη σφαίρα, παρεμπόδιση της διεύρυνσης της συνείδησης, παρεμπόδιση της λειτουργίας του νου με λογική και ορθή συλλογιστική και τελικά φυσικές ασθένειες. Από την άλλη, οι νοητικοί τύποι θα αντιμετωπίσουν αναπόφευκτα τα αποτελέσματα της Πλάνης, η οποία είναι χαρακτηριστικό τους. Μορφές πλάνης είναι η χωριστικότητα, η προσκόλληση στη μορφή, η εμμονή του θανάτου, η τάση προς απόκτηση γνώσης με μη ενορατικό τρόπο, αίσθηση υπεροχής, ιδιωτικότητας, μοναξιά, ο εγωκεντρισμός και τόσα άλλα. Αναγνωρίζετε τον Εωσφόρο και τους λοιπούς Δαίμονες με τις διάφορες εξειδικεύσεις τους που περιγράφει η Δαιμονολογία σε κάποιες από αυτές τις δυσάρεστες καταστάσεις; Αν ναι, πολύ καλά κάνετε. Στις περιγραφές του Ενώχ και της λοιπής χριστιανικής φιλολογίας περί των διδαχών του Σατανά στους ανθρώπους γνώσεων που “δεν έπρεπε” κρύβονται όλα αυτά τα παραπάνω. Αλλά χωρίς τη συνειδητοποίηση όλων αυτών ο μελετητής δεν κατορθώνει να καταλάβει για ποιό λόγο η γνώση της “βαφικής” αποτελεί μια σατανική γνώση που ο άνθρωπος δεν θα έπρεπε να κατέχει και αποδίδει σε χριστιανική υστερία την “ειδίκευση” των διαφόρων δαιμόνων σε συγκεκριμένες καταστάσεις και πάθη, όπως η απελπισία, η φιλοδοξία και η υπερηφάνεια. Με αυτές τις παρατηρήσεις και επισημάνσεις, ο αναγνώστης μπορεί να επεκτείνει στο συλλογισμό του στο γιατί ήταν ο όφης και όχι άλλο ζώο που εξαπάτησε την Εύα (Ζωή), γιατί την ίδια και όχι τον Αδάμ, γιατί το συγκεκριμένο ζώο ταυτίστηκε με το Σατανά – Εωσφόρο και γιατί ο ίδιος θεωρείται πως κατοικεί στην κόλαση, που είναι ο τόπος της φωτιάς. Επίσης, γνωρίζοντας πως το υγρό στοιχείο σε κάθε του μορφή αντιπροσωπεύει το αστρικό πεδίο, θα καταλάβει γιατί αναφέρεται πως το Θηρίο της Αποκάλυψης και όλα τα αναφερόμενα τέρατα προβάλλουν μέσα από τη θάλασσα.

Οι πειρασμοί του Ιησού στην έρημο

Ο πρίγκηπας του σκότους, κατά εντυπωσιακό στους θεολόγους τρόπο, έβαλε σε δοκιμασία ακόμη και τον ίδιο τον ενσαρκωμένο Θεό, υποβάλλοντάς Τον σε τρεις πειρασμούς. Γιατί σε τρεις; Πολύ απλά διότι ο καθένας τους αναφερόταν σε καθένα από τα τρία κατώτερα σώματα, το πυκνό υλικό, το αστρικό και το νοητικό. Η Alice Bailey αναφέρει τα εξής: *“εκείνοι οι τρεις πειρασμοί ήταν διαβαθμιζόμενες δοκιμασίες, η μια δοκιμασία ισχυρότερη από την άλλη, στις οποίες περιλαμβάνονταν και οι τρεις όψεις της κατώτερης φύσης. Σε αυτές τις δοκιμασίες δεν υπήρχαν ασήμαντες, μηδαμινές, ανόητες δοκιμασίες αλλά η συγκέντρωση των δυνάμεων της τριπλής κατώτερης φύσης – φυσικής, συναισθηματικής και νοητικής”*. Πράγματι, στον πρώτο πειρασμό (της πείνας) αναφέρονται οι ανάγκες των φυσικών δυνάμεων και η χρήση των πνευματικών δυνάμεων για ιδιοτελείς σκοπούς. Στο δεύτερο πειρασμό (της πτώσης από το ναό)

αναφέρεται η θυμική αυταπάτη της αμφιβολίας περί της θειότητας: δοκίμασε το Θεό σου αν μπορεί να σε σώσει, μια καθαρά αστρική θυμαπάτη. Στον τρίτο πειρασμό (της προσκύνησης του Σατανά) δοκιμάστηκε η Πλάνη του Νοητικού Πεδίου, εκείνη της φιλοδοξίας, *“μια επίθεση στη ρίζα της προσωπικότητας”*, όπως αναφέρει η Alice Bailey.

Οι τρεις αυτοί πειρασμοί είναι εμβόλιμοι μεταξύ της Μύησης του Ιορδάνη (του Βαπτίσματος) και της Μύησης της Μεταμόρφωσης, με άλλα λόγια μεταξύ της 2ης και 3ης Μύησης και συνέβησαν στην απομόνωση της ερήμου, όταν ο μυημένος αντιμετωπίζει τον ίδιο του τον εαυτό, μιας και η ζωή του Ιησού δεν είναι παρά η σύνοψη της πορείας που ο καθένας από εμάς πρέπει να ακολουθήσει (*αράτω τον σταυρόν αυτού και περιπάτει*). Είναι οι πειρασμοί που ο καθένας από εμάς θα κληθεί να αντιμετωπίσει, με άλλα λόγια θα έρθει αντιμέτωπος με τις τρεις δυνάμεις της κατώτερης φύσης. Εκεί είναι που βρίσκεται συγκεντρωμένη η δύναμη του Κακού, εκεί είναι το πεδίο δράσης του Διαβόλου, το εωσφορικό στοιχείο που βρίσκεται μέσα μας εν δυνάμει, όπως ακριβώς όμως βρίσκεται και το Χριστικό στοιχείο κι επειδή αναφερόμαστε στα τρία κατώτερα επίπεδα του κοσμικού φυσικού πεδίου, στα οποία παραμένει προσκολλημένος ο μεγαλύτερος αριθμός ανθρώπων και από αυτά ταλανίζεται, για αυτό ο Σατανάς αποκαλείται *“ο άρχων του κόσμου τούτου”*.

Από την πλευρά της επίδρασης των Ακτίνων, η Πραγματεία επί της Λευκής Μαγείας αναφέρει τα εξής διαφωτιστικά: *“Ο ζηλωτής της 1ης Ακτίνας που αποτυγχάνει να υπερνικήσει τον Ένοικό του, μπορεί να γίνει καταστροφέας ψυχών, όπως ονομάζεται και να καταδικαστεί (μέχρι να μάθει το μάθημά του) να εργάζεται με τις δυνάμεις της ύλης και με τις μορφές που κρατούν φυλακισμένες όλες τις ψυχές. Αυτή είναι η αποκρυφιστική σημασία των παρεξηγημένων λέξεων θάνατος και καταστροφή. Το μεγάλο πρωτότυπο αυτού του τύπου είναι ο Διάβολος. Ο ζηλωτής της 2ης Ακτίνας που δομεί τον Ένοικό του και επιτρέπει το σταθερό κι αυξανόμενο έλεγχο του γίνεται παραπλανητής ψυχών. Είναι ο αληθινός Αντίχριστος (...) Το πρόσωπο της 3ης Ακτίνας που επίσης αποτυγχάνει να συντρίψει τον Ένοικό του γίνεται αυτό που ονομάζεται διαφθορέας ψυχών και χρησιμοποιεί το Νου για να καταστρέφει το πραγματικό...”*

Παρατηρείτε πως ο Εωσφόρος – Διάβολος – Σατανάς ή όπως αλλιώς έχει κατά καιρούς ονομαστεί, έχει λάβει και τους προσδιορισμούς *“καταστροφέας”*, *“παραπλανητής”* και *“εχθρός”* (Ha-satan) στη χριστιανική φιλολογία. Η 1η Ακτίνα αφορά στη Θέληση, η 2η στην Αγάπη και η 3η στην Ενεργό Νοημοσύνη και η καθεμία από αυτές αντίστοιχα στο Νοητικό, στο Αστρικό και στο Φυσικό σώμα, ενώ ο Ένοικος στο Κατώφλι είναι ουσιαστικά η Προσωπικότητα. Εάν λοιπόν οι δυνάμεις των τριών αυτών πεδίων επικεντρωθούν στην τέρψη της εφήμερης προσωπικότητας, έχουμε τη δημιουργία του Κακού, την εωσφορική επιρροή, το Διάβολο, τον Αντίχριστο και τον Ψευδοπροφήτη του που ο καθένας από αυτούς επικεντρώνει τη δράση του στα κατώτερα τρία πεδία αντίστοιχα: νοητικό, αστρικό και φυσικό. Το συγκεντρωτικό αποτέλεσμα των τριών αυτών δυνάμεων, όπως

αναφέρεται στην Αποκάλυψη του μυημένου Ιωάννη είναι πλάνη, καταστροφή, ασθένεια, θυμική αυταπάτη και θάνατος. Ο αναγνώστης ας προσπαθήσει μέσω αυτών των γενικών γνώσεων και αντιστοιχιών να ερμηνεύσει την Αποκάλυψη πλέον σε μια νέα βάση και θα διαπιστώσει, μέχρι του σημείου που αυτό είναι εφικτό λόγω της στερούμενης μύησης που απαιτείται για ένα τέτοιο έργο, περί του τι ακριβώς σημαίνει η Αποκάλυψη αυτή.

εωσφόρος: ο εκπεσών άγγελος του κακού (μέρος 6ο)

Έπειτα από τα όσα αναφέραμε στο

προηγούμενο άρθρο, ίσως τώρα να γίνεται πολύ πιο κατανοητό εκείνο που αρκετά χονδροειδώς αναφέρουν κάποιοι ιερείς κατά το μυστήριο της Βάπτισης, ότι δηλαδή με αυτό “εκδιώχνεται” ο “Σατανάς” μέσα από το νεοφώτιστο. Στην πραγματικότητα, συμβολικά θέτουν τη σφραγίδα του Αγίου Πνεύματος για να ακολουθήσει και ενισχύσει τον άνθρωπο στην προσπάθειά του για εξέλιξη και συμμετοχή στην παγκόσμια υπηρεσία. Η ψυχή άλλωστε στο επίπεδό της απέχει από την αμαρτία, η οποία δεν την αγγίζει και δεν την αφορά.

Στον όμορφο αυτό πίνακα βλέπετε τον Αρχάγγελο Μιχαήλ να ποδοπατά τον Εωσφόρο, συμβολικά δηλαδή να θέτει τα όρια της ανόδου της κουνταλίνι μέσα από φυσιολογικές και ισορροπημένες διαδικασίες. Συμβολίζει επίσης το θρίαμβο επί της κατώτερης φύσης και την επικράτηση του Θεού σε ολόκληρη τη Δημιουργία, άλλωστε το όνομα του συγκεκριμένου Αρχαγγέλου σημαίνει εκείνον που μοιάζει και είναι ίδιος με το Θεό. Η καθυπόταξη της κατώτερης φύσης και η απορρόφησή της από τον Ανώτερο Εαυτό είναι ο δρόμος που μας υποδείχτηκε από τους παγκόσμιους Άβαταρ και κωδικοποιήθηκε

μέσα στην προσωπική τους ζωή. Προσωπικότητες όπως ο Ηρακλής με τους άθλους του, ο Βούδας με τη φώτιση και τις Ευγενείς Αλήθειες, ο Ιησούς με την πορεία του από το σπήλαιο της Βηθλεέμ έως το Γολγοθά και την Ανάσταση αλλά και πολλοί άλλοι, μας έδειξαν τον τρόπο και μας άνοιξαν το δρόμο μετά τον οποίο άλλοι δρόμοι ανοίγονται. Το κατά πόσο συνειδητοποιήσαμε κι εφαρμόσαμε όλα εκείνα που μας έδειξαν, απαιτεί αρκετή συζήτηση.

Κόλαση, το σπίτι του Εωσφόρου

Ένα δείγμα της διαστρεβλωμένης αντίληψης των θεμάτων αυτών αποτελεί η (παρα) φιλολογία της Κόλασης. Ο περισσότερος κόσμος θεωρεί πως αυτή είναι ένας τόπος, πιθανώς σε μια άλλη διάσταση, στον οποίο βασανίζονται στην αιωνιότητα οι οπαδοί του Εωσφόρου, μέσα σε αιώνιο, άσβεστο πυρ και μέσα από μια σειρά βασανιστηρίων που εξαντλούν κάθε διεστραμμένη σύλληψη. Κορμιά κρεμασμένα από τσιγκέλια, σκουλίκια να βγαίνουν από τα γεννητικά όργανα εκείνων που επιδόθηκαν σε σεξουαλικές αμαρτίες, άνθρωποι βουτηγμένοι στη λάβα αναλόγως της βαρύτητας της αμαρτίας τους και πάνω από όλους ο Εωσφόρος να αρέσκεται σε μια τέτοια κατάσταση, ως άρχων της Κόλασης και κύριος του κόσμου αυτού.

Κάποιοι άλλοι, υποθετικά πιο προχωρημένοι στη σκέψη ισχυρίζονται πως δεν είναι δυνατά τα σωματικά βασανιστήρια τη στιγμή που το υλικό σώμα πλέον δεν υπάρχει και μιλούν περί συμβολικών εκφράσεων που υποδηλώνουν την αγωνία της ψυχής που βρίσκεται μακριά από το Θεό. Αυτό θα ήταν αρκετά σωστό, αν όμως δεν πρόσθεταν πως η πραγματική Κόλαση βρίσκεται εδώ, στη ζωή και μόνο όταν πεθάνουμε θα λυτρωθούμε από αυτή.

Οι Ρωμαιοκαθολικοί δέχονται την ύπαρξη του limbo (καθαρτήριο), στο οποίο πηγαίνουν οι ψυχές και υφίστανται κάποια βασανιστήρια μέχρι να εξαγνιστούν και να εισέλθουν στη Βασιλεία των Ουρανών. Καλή σκέψη και εν μέρει σωστή, από όσο μπορούμε να γνωρίζουμε αλλά ας αναλογιστούμε πως για πολλοστή φορά προάγεται μια παθητικότητα ως προς τη Σωτηρία, αντίθετη με τον Απόστολο Παύλο που κήρυξε πως η Βασιλεία των Ουρανών “βιάζεται”, δηλαδή κατακτιέται με τη βία, που με τη σειρά της σημαίνει την ενεργό δράση του ανθρώπου προς την κατάσταση αυτή.

Οι κληρικοί που αρκετοί μεν έχουν αγαθή πρόθεση, συχνά υπερτονίζουν την Κόλαση, ξεχνούν όμως να αναφέρουν την Αγάπη και την ενεργό βούληση του ανθρώπου να μοιάσει στο Χριστό ακολουθώντας τα βήματά Του. Αγνοούν ίσως ότι με τη στάση τους αυτή, όπως και τόσοι πιστοί παράλληλα, το μόνο που πετυχαίνουν είναι η γιγάντωση μιας Εωσφορικής Σκεπτομορφής που σε σημαντικό βαθμό λόγω της άγνοιας οι ίδιοι δημιουργήσαν και οι ίδιοι εξακολουθούν να θρέφουν.

Η Ζωή που μας δόθηκε, όμως, παρά τις θλίψεις, τον πόνο και τις κάθε είδους αντιξοότητες, δεν είναι Κόλαση. Είναι αναμφισβήτητα ένα πεδίο δοκιμασίας αλλά δεν είναι Κόλαση. Πολλά πρέπει να γίνουν σε κάθε ενσάρκωση αλλά αν η Θέληση είναι σταθερή και οι καλές προθέσεις δεδομένες, βοήθεια δίνεται και ο σκοπός θα επιτευχθεί. Εάν

θεωρούμε το υλικό πεδίο ως Κόλαση είναι επειδή αγνοούμε εκείνο που βρίσκεται μπροστά. Όπως ένας αθλητής χρειάζεται να περάσει από μια μακρά περίοδο προπονήσεων η οποία περιλαμβάνει εκγύμναση, προσεκτική διατροφή και γενικότερη αναθεώρηση του τρόπου ζωής, έτσι ακριβώς κι εμείς οφείλουμε να προπονηθούμε σκληρά στην εξύψωση του κατώτερου εαυτού. Όπως ο αθλητής δεν θεωρεί τις προπονήσεις του ως Κόλαση αλλά ως ένα απαραίτητο στάδιο στην αθλητική του πορεία, έτσι κι εμείς ας μη βλέπουμε το προσωρινό αλλά ας το θεωρούμε ως στάδιο που μπορεί και πρέπει να οδηγήσει στην απονομή εκείνου που συμβολίζεται ως “στέφανος της δικαιοσύνης” και που δεν κατακτιέται μέσω παθητικότητας αλλά με την ενεργό προσπάθειά μας και την σαφή και ξεκάθαρη βούληση. Τότε μόνο διαλύονται οι πλάνες της Κόλασης και ακόμη και ο ίδιος ο νοούμενος Εωσφόρος συγχωρείται κι εξυψώνεται μέσω του Ελέους και της Αγάπης, ακριβώς όπως δίδαξαν κάποιοι όχι και τόσο διάσημοι Πατέρες της Εκκλησίας.

Το πρόβλημα του Κακού στον κόσμο

Δεν είναι εύκολο να αναλυθεί ένα τέτοιο ζήτημα σε όσους στερούνται της απαιτούμενης Μήσης. Οι έννοιες του “καλού” και του “κακού” αποτελούν παραμέτρους της γενικότερης δυαδικότητας (ζεύγη των αντιθέτων) μέσα από την οποία η κατώτερη φύση αντιλαμβάνεται τον κόσμο γύρω της. Στο πεδίο της Σύνθεσης, όμως, αυτή η δυαδικότητα καταρρέει, όπως και τόσες άλλες και μετά την 3η Μήση παύει να υπάρχει.

Για τους Καμπαλιστές το “κακό” δεν είναι παρά η καταστροφική όψη των ίδιων των Άγιων Σεφиров, οι Κλιφωθικές σφαίρες, με άλλα λόγια η ανισόρροπη δύναμη που από μόνη της δεν μπορεί να δημιουργήσει σταθερούς κόσμους, οι οποίοι κωδικοποιούνται στη Γένεση από τους Βασιλείς της Εδώμ. Για πολλούς φιλόσοφους και όχι μόνο, το “κακό” per se δεν υπάρχει αλλά ορίζεται ως η απουσία “καλού” ενώ οι αποκρυφιστές θεωρούν το “κακό” ως μια λανθασμένα νοούμενη δύναμη της εξέλιξης, σε μια του μορφή τουλάχιστον. Διαβάζουμε στην Dion Fortune: *“Εκείνο που προσφέρει στον Κόσμο τη δυνατότητα να υπάρξει, είναι το Πρωταρχικό Κακό, με άλλα λόγια ο Δακτύλιος – Χάος. Το κακό πρέπει να συλληφθεί εσωτερικά σαν ένας περιορισμός που δίνει τη δυνατότητα να μεγαλώσει η πίεση, με τον ίδιο τρόπο που, απορρίπτοντας τα περιττά, συγκεντρώνεται κανείς στο θέμα που τον ενδιαφέρει (...) Ο Δακτύλιος – Κόσμος επιχειρεί να επεκτείνει το Κέντρο, ενώ ο Δακτύλιος – Χάος αγωνίζεται να επεκτείνει την Περιφέρεια (...) Ο Δακτύλιος – Χάος τείνει να επιστρέψει στο Ανεκδήλωτο από το οποίο προήλθε (...) Ο Δακτύλιος – Χάος διαχέει και ποτέ δεν αυξάνει”*. Αντιλαμβάνεστε ότι είναι εξαιρετικά δύσκολο να γίνουν κατανοητές οι παραπάνω φράσεις χωρίς την απαραίτητη Μήση αλλά κάτι τέτοιο θα γίνει δυνατό στο μέλλον.

Επίλογος

Λέγεται πως η μεγαλύτερη επιτυχία του Εωσφόρου έγκειται στο ότι κατόρθωσε να πείσει τον περισσότερο κόσμο ότι δεν υπάρχει. Σε πολύ γενικές γραμμές αυτή είναι μια σωστή διαπίστωση είτε κανείς εξαιτίας του υλιστικού του πνεύματος δεν πιστεύει σε Θεό, πόσο μάλλον σε Εωσφόρο είτε κάποιος άλλος περιμένει τα πάντα από το Θεό χωρίς τη δική του ενεργητική συμμετοχή αλλά αποδίδοντας το οτιδήποτε αρνητικό σε μια εξωτερική δύναμη, για την οποία περιμένει το θαύμα – την παρέμβαση του Θεού εξαιτίας του Ελέους του, τη συντριβή εκ μέρους του του κακού και την απευθείας τοποθέτηση του ανθρώπου στον Παράδεισο μέσα σε μια πλήρη παθητικότητα. Η Βασιλεία των Ουρανών, όμως, το Πέμπτο Βασίλειο “βιάζεται”, όπως είπε ο Παύλος και όποιος θέλει “αράτω τον σταυρόν αυτού”, όπως είπε κάποιος κατά πολύ μεγαλύτερός του. Είναι επιτακτική ανάγκη για τον καθένα από εμάς ξεχωριστά και για την ανθρωπότητα ως σύνολο να εργαστεί με τις δυνάμεις της κατώτερης φύσης, να τις ελέγξει και να διαθέσει τον εαυτό του στην παγκόσμια υπηρεσία. Ο δρόμος πλέον έχει ανοιχτεί, είναι δύσκολος αλλά οδηγεί σε εκείνο το “κρύο φως” που περιγράφουν οι Θιβετανοί και σε μια ασύλληπτη προς το παρόν κατάσταση, της οποίας η Νιρβάνα δεν είναι παρά μόνο η αρχή.